

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
2022 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՆԱԽԱԳԾԻ
ԱՄՓՈՓ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի
բյուջետային գրասենյակի կողմից

ԱԺԲԳ

ԵՐԵՎԱՆ-2021

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

.1.	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ	3
	Համախառն առաջարկի կանխատեսում	3
	Համախառն պահանջարկի կանխատեսում	3
	Աշխատանքի շուկա	3
	Գնաճ և դրամավարկային քաղաքականություն	4
	Հարկաբյուջեդրային քաղաքականություն	5
.2.	ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ	7
	Հարկային եկամուտներ և պետական տուրքեր	7
	Պաշտոնական դրամաշնորհներ	8
	Այլ եկամուտներ	9
.3.	ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ	10
	Պետական կառավարման համակարգի մարմինների պահպանման ծախսեր	11
	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	11
	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	12
	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	15
	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	17
	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	20
	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	21
	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	21
	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	23
	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	24
	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	24
	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	25
	ՀՀ ոստիկանություն	26
	ՀՀ ազգային անվանագության ծառայություն	27
	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ	27
	ՀՀ կադաստրի կոմիտե	27
	ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե	28
	Հանրային հեռարձակողի խորհուրդ	28
.4.	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԴԵՖԻՑԻՏԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐՆ ՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԸ	29
.5.	ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ	31

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

2020 թվականին համավարակի և Արցախյան պատերազմի բացասական ազդեցություններով պայմանավորված գրանցվեց 7.4% տնտեսական անկում:

2021թ. ՀՀ տնտեսությունը թևակոխեց վերականգման փուլ: Տարեվերջին սպասվում է 6.5% տնտեսական աճ: Անվանական ՀՆԱ-ն 2021թ. կկազմի 7,031.2 մլրդ դրամ՝ 635.9 մլրդ դրամով ավել 2021թ. պետական բյուջեով ծրագրված ցուցանիշից և 151.0 մլրդ դրամով ավել՝ 2022-2024թթ. ՄԺԾԾ ցուցանիշից: 2022թ. անվանական ՀՆԱ-ն կկազմի 7,869.4 մլրդ դրամ:

Համախառն առաջարկի կանխատեսում.

2021թ. տնտեսական աճը պայմանավորված կլինի հիմնականում ծառայությունների (ներառյալ առևտուրը) առաջանցիկ աճով (8.1%): Արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և շինարարության ճյուղերը նույնպես կաճեն (համապատասխանաբար՝ 4.3%, 5.6% և 1.5%)՝ դրական նպաստելով տնտեսական աճին:

2022թ. արդյունաբերությունը կաճի 8.0%-ով, շինարարության ճյուղը՝ 18.0%-ով, իսկ ծառայությունները և գյուղատնտեսությունը՝ համապատասխանաբար 5.9%-ով և 3.9%-ով:

Համախառն պահանջարկի կանխատեսում.

Համավարակի և Արցախյան պատերազմի բացասական ազդեցությունների աստիճանական թուլացման պայմաններում 2021 թվականին վերջնական սպառումն իրական արտահայտությամբ կաճի 7.7%-ով, իսկ ներդրումները՝ 3.6%-ով:

2022թ. սպառումը կաճի 4.7%-ով, իսկ ներդրումները՝ 22.5%-ով: Ներդրումների աճը կպայմանավորվի ՀՀ կառավարության կողմից ենթակառուցվածքներում խոշոր պետական ներդրումներով (46.2% պետական ներդրումների աճ), ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կողմից մասնավոր ներդրումների խթանման քաղաքականության իրականացման արդյունքում ներքին և օտարերկրյա միջոցներով ֆինանսավորվող մասնավոր ներդրումներով (15.6% մասնավոր ներդրումների աճ):

2021թ. արտահանումը և ներմուծումը կաճեն համապատասխանաբար 7.6%-ով և 8.2%-ով, իսկ 2022թ. արտահանումն ու ներմուծումը կաճեն համապատասխանաբար՝ 14.3%-ով և 15.3%-ով:

Աշխատանքի շուկա.

2021թ. առաջին եռամսյակում գործազրկության մակարդակը նախորդ տարվա նույն եռամսյակի նկատմամբ նվազել է 2.7 տոկոսային կետով՝ կազմելով 17.0%: Գործազուրկների թիվը նվազել է 17.1%-ով՝ կազմելով 193.0 հազար մարդ: Միաժամանակ 0.2%-ով նվազել է նաև զբաղվածների թիվը՝ կազմելով 943.8 հազ. մարդ: Աշխատուժի առաջարկը (տնտեսապես ակտիվ բնակչություն) ևս նվազել է 3.6%-ով՝ կազմելով 1136.8 հազար մարդ:

2021թ. հունվար-հուլիսին միջին ամսական անվանական աշխատավարձն աճել է 5.7%-ով՝ կազմելով 197,881 դրամ:

Սպառողական գների ինդեքսի 6.1% աճի պարագայում իրական աշխատավարձը նվազել է 0.4%-ով: Պետական հատվածում միջին ամսական անվանական աշխատավարձն աճել է 3.6%-ով՝ կազմելով 171,763 դրամ, իսկ մասնավոր հատվածում՝ 6.5%-ով՝ կազմելով 210,336 դրամ:

Գնաճ և դրամավարկային քաղաքականություն.

2021թ. հունվար-օգոստոս ամիսներին գնաճը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արագացել է՝ կազմելով 8.8%: Տարվա ընթացքում բարձր գնաճային միջավայրը պայմանավորված էր հիմնականում պարենային և հումքային ապրանքների միջազգային գների բարձրացմամբ, ՀՀ դրամի արժեզրկմամբ և որոշ սեզոնային ապրանքների (մասնավորապես բանջարեղենի) գների աճի արագացմամբ:

ԿԲ-ն կարճաժամկետ հատվածում անհրաժեշտ է համարում շարունակել այն դրամավարկային քաղաքականությունը, որն ուղղված կլինի գնաճային սպասումների արագացման ռիսկերի չեզոքացմանը՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով հնարավորին նպաստավոր պայմաններ ամբողջական պահանջարկի վերականգնման համար:

ՀՀ 2022թ. պետական բյուջեի մակրոտնտեսական շրջանակ

Հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշներ	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2022թ.
	փաստ	փաստ	փաստ	սպասում	ծրագիր
Անվանական ՀՆԱ, մլրդ դրամ	6,017.0	6,543.3	6,181.7	7,031.2	7,869.4
Տնտեսական աճ, %	5.2	7.6	-7.4	6.5	7.0
ՀՆԱ դեֆլյատորի աճ, %	2.8	1.0	2.0	6.8	4.6
Գնաճ (ժամանակաշրջանի վերջ), %	1.8	0.7	3.7	7.4	5.2
Գնաճ (միջին), %	2.5	1.4	1.2	7.0	5.6
ՀՆԱ իրական աճն ըստ ճյուղերի ավելացված արժեքների, %					
Արդյունաբերություն	4.9	11.9	-1.7	4.3	8.0
Գյուղատնտեսություն	-6.9	-5.8	-4.1	5.6	3.9
Շինարարություն	0.6	6.5	-6.7	1.5	18.0
Ծառայություններ	9.1	10.0	-9.7	8.1	5.9
Զուտ հարկեր	8.0	7.1	-10.0	7.1	6.8
ՀՆԱ ծախսային բաղադրիչների իրական աճերը, %					
Վերջնական սպառում	3.8	11.7	-10.1	7.7	4.7
Պետական	-3.0	12.9	15.2	-1.4	-2.0
Մասնավոր	4.8	11.5	-13.9	9.6	6.0
Պետական	3.4	13.7	7.5	15.6	46.2
Մասնավոր	5.1	2.6	-12.0	0.6	15.6
Արտահանում	5.0	16.0	-33.4	7.6	14.3
Ներմուծում	13.3	11.6	-31.4	8.2	15.3
Արտաքին հատված (մլն ԱՄՆ դոլար)					
Ընթացիկ հաշիվ	-875.9	-1,002.3	-478.7	-241.8	-455.6
Ապրանքների և ծառայությունների հաշվեկշիռ	-1,699.8	-1,794.8	-1,256.1	-1,334.6	-1,657.5
Արտահանում	4,941.7	5,718.1	3,762.6	4,521.2	5,270.7
Փոփոխություն, %	12.1	15.7	-34.2	20.2	16.6
Ներմուծում	6,641.5	7,512.9	5,018.7	5,855.8	6,928.2
Փոփոխություն, %	17.5	13.1	-33.2	16.7	18.3
Դրամական փոխանցումներ	1,136.2	1,143.8	1,040.2	1,398.8	1,468.7
ՀՆԱ-ի նկատմամբ %					
Ընթացիկ հաշիվ	-7.0	-7.4	-3.8	-1.7	-3.0
Ապրանքների և ծառայությունների	-13.6	-13.2	-9.9	-9.6	-10.9

հաշվեկշիռ					
Արտահանում	39.7	42.0	29.8	32.6	34.5
Ներմուծում	53.3	55.2	39.7	42.2	45.4
Դրամական փոխանցումներ	9.1	8.4	8.2	10.1	9.6

Հարկաբյուջետային քաղաքականություն.

Նպատակ ունենալով ապահովել հարկաբյուջետային կայունությունը և աջակցել տնտեսական վերականգնմանը՝ հարկաբյուջետային քաղաքականությունը 2021թ. կլինի զսպող, այնուհետև, 2022 թվականին հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունն ամբողջական պահանջարկի վրա կլինի չեզոք:

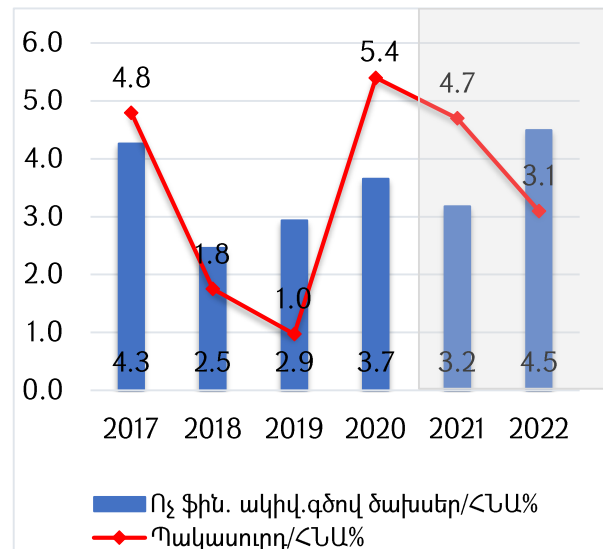
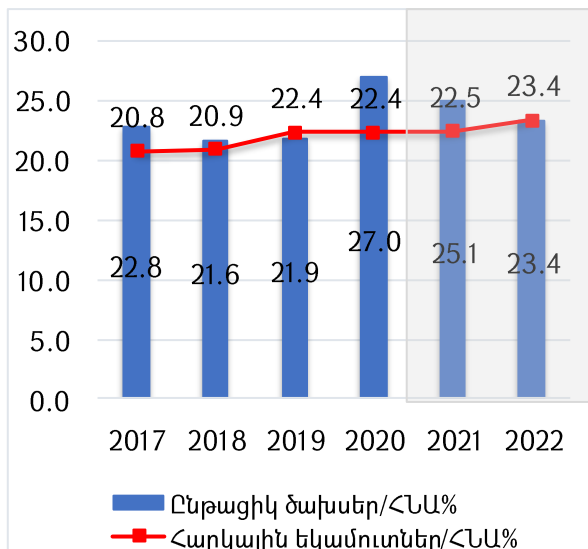
ՀՀ 2022թ. պետական բյուջեի հարկաբյուջետային շրջանակ

	2018թ.	2019թ.	2020թ.	2021թ.	2022թ.
մլրդ դրամ	Փաստացի			Սպասում	Բյուջե
Պետական բյուջեի եկամուտներ և պաշտոնական տրանսֆերտներ	1341.7	1565.5	1,560.7	1,656.9	1,946.2
Հարկային եկամուտներ և տուրքեր	1258.1	1464.3	1,385.2	1,581.0	1,843.8
Պետական բյուջեի ծախսեր	1447.1	1629.4	1,894.6	1,986.0	2,189.2
Ընթացիկ ծախսեր	1299	1437.1	1,668.5	1,762.2	1,842.7
Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	148.1	192.3	226.2	223.8	346.5
Պետական բյուջեի դեֆիցիտ (-) / պրոֆիցիտ (+)	-105.4	-64.0	-334.0	-329.1	-243.0
Կառավարության պարտք	3082.9	3277.3	3,923.9	4,273.9	4,740.2
կշիռը ՀՆԱ-ում, %					
Պետական բյուջեի եկամուտներ և պաշտոնական տրանսֆերտներ	22.3	23.9	25.2	23.6	24.7
Հարկային եկամուտներ և տուրքեր	20.9	22.4	22.4	22.5	23.4
Պետական բյուջեի ծախսեր	24.0	24.9	30.6	28.2	27.8
Ընթացիկ ծախսեր	21.6	22.0	27.0	25.1	23.4
Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	2.5	2.9	3.7	3.2	4.4
Պետական բյուջեի դեֆիցիտ (-) / պրոֆիցիտ (+)	-1.8	-1.0	-5.4	-4.7	-3.1
Կառավարության պարտք	51.2	50.1	63.5	60.8	60.2

Աղբյուրը՝ ՀՀ ՖՆ կանխատեսումներ

2022 թվականից վերադարձ կկատարվի հարկաբյուջետային կանոններով սահմանված պետական ֆինանսների «ոսկե կանոնների» տրամաբանությանը՝ կայուն հիմքեր ստեղծելով երկարաժամկետ բարձր տնտեսական աճի ապահովման համար, ապահովելով պարտք/ՀՆԱ հարաբերակցության նվազող հետագիծը և ծախսերի կառուցվածքի բարելավումը:

2022 թվականին վերադարձը «Ոսկե կանոնների» պահպանմանը

Աղբյուրը՝ ՀՀ ՖՆ

2021թ.-ից մեկնարկել է ՀՀ հարկաբյուջետային կանոններով պահանջվող հարկաբյուջետային կոնսոլիդացիան, որը կշարունակվի 2022թ.-ին՝ ինչպես նախատեսված է 2022-2026 թթ. ՀՀ կառավարության պարտքի բեռի նվազեցման ծրագրով, որով թիրախավորվել է միջնաժամկետ հորիզոնում կառավարության պարտք/ՀՆԱ ցուցանիշը նվազեցնել 60% սահմանային շեմից:

Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի համախմբված բյուջեն գնահատվում է՝

- եկամուտների գծով՝ 2,005.4 մլրդ դրամ (առանց միջբյուջետային փոխանցումներից ստացվող մուտքերի),
- ծախսերի գծով՝ 2,248.4 մլրդ դրամ (առանց միջբյուջետային փոխանցումների),
- դեֆիցիտը (պակասուրդը)՝ 243.0 մլրդ դրամ.

Հայաստանի Հանրապետության համայնքների 2022 թվականի բյուջեները գնահատվում են՝

- եկամուտների գծով՝ 182.7 մլրդ դրամ (ներառյալ՝ պետական բյուջեից ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհները),
- ծախսերի գծով՝ 182.7 մլրդ դրամ:

Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեն կկազմի՝

- եկամուտների գծով՝ 1,946.2 մլրդ դրամ
- ծախսերի գծով՝ 2,189.2 մլրդ դրամ ,
- դեֆիցիտը (պակասուրդը)՝ 243.0 մլրդ դրամ:

.2.
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

«Հայաստանի Հանրապետության 2022 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում եկամուտների ընդհանուր գումարը ծրագրվել է 1,946.4 մլրդ դրամ, 2021 թվականի համար սպասվող 1,656.9 մլրդ դրամի և 2020 թվականին փաստացի ստացված 1,560.7 մլրդ դրամ գումարների դիմաց: Եկամուտների տարեկան ծրագրային ծավալները կապահովվեն հիմնականում ի հաշիվ հարկային եկամուտների:

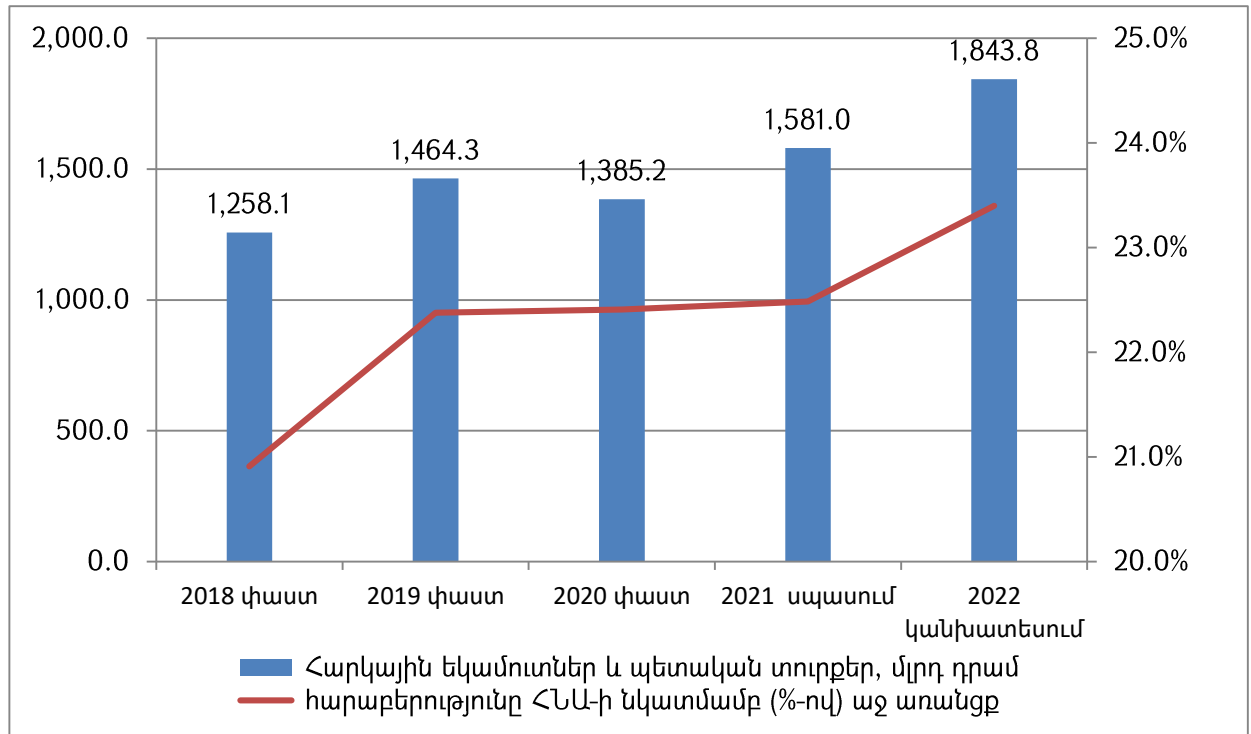
2018-2022թթ. բյուջետային եկամուտները (մլրդ դրամներով)

Եկամտատեսակը	2018թ. փաստ	2019թ. փաստ	2020թ. փաստ	2021թ. սպասում	2022թ. կանխ.
Պետական բյուջեի եկամուտներ, որից՝	1,341.7	1,565.5	1,560.7	1,656.9	1,946.4
<i>հարաբերությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ (%-ով)</i>	22.3%	23.9%	25.2%	23.6%	24,7%
1. Հարկային եկամուտներ և պետական տուրքեր	1,258.1	1,464.3	1,385.2	1,581.0	1,843,8
<i>հարաբերությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ (%-ով)</i>	20.9%	22.4%	22.4%	22.5%	23,4%
<i>տոկոսով ընդհանուրի նկատմամբ</i>	93.8%	93.5%	88.8%	95.4%	94.7%
2. Այլ եկամուտներ	72.3	88.8	122.2	52.0	62.1
<i>հարաբերությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ (%-ով)</i>	1.2%	1.4%	2.0%	0.7%	0.8%
<i>տոկոսով ընդհանուրի նկատմամբ</i>	5.4%	5.7%	7.8%	3.1%	3.2%
3. Պաշտոնական դրամաշնորհներ	11.2	12.4	53.2	23.9	40.3
<i>հարաբերությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ (%-ով)</i>	0.2%	0.2%	0.9%	0.3%	0.5%
<i>տոկոսով ընդհանուրի նկատմամբ</i>	0.8%	0.8%	3.4%	1.4%	1.8%

Հարկային եկամուտներ և պետական տուրքեր.

Հարկային եկամուտների և պետական տուրքերի գծով 2022 թվականի բյուջետային մուտքերի հաշվարկներում ենթադրվել է, որ 2022 թվականի համար հարկային եկամուտներ և պետական տուրքեր /ՀՆԱ ցուցանիշի սպասողական մակարդակը ապահովելու համար բավարար հիմքեր կստեղծեն առկա օրենսդրական նախադրյալները, կիրառվելիք վարչարարական միջոցառումները, ինչպես նաև մակրոտնտեսական զարգացումները:

**ՀՀ 2018-2022թթ. հարկային եկամուտները և պետական տուրքերը (մլրդ դրամով)
և կշիռը ՀՆԱ-ի նկատմամբ**

Արդյունավետ հարկաբյուջետային քաղաքականություն մշակելու և իրականացնելու տեսանկյունից հարկային ծախսերի գնահատականը խիստ կարևոր է: Հարկային ծախսերը գործող հարկային արտոնությունների հետևանքով պետական բյուջե չգանձվող (պակաս գանձվող) հարկային եկամուտներն են կամ այդ եկամուտների չափով պետության կրած այլընտրանքային ծախսերն են, քանի որ հարկային ծախսերը հանգեցնում են համապատասխան գումարի չափով բյուջետային ծախսերի կրճատման:

Հարկային ծախսերի տարեկան մեծությունը կազմել է 503,301 մլն. դրամ, ինչը 52,226 մլն. դրամով կամ 11.6 տոկոսով ավելին է, քան նախորդ տարվա գնահատականը (Տես աղյուսակ N 29):

Պետական տուրքեր. Պետական տուրքերի գծով 2022 թվականի բյուջետային մուտքերը ծրագրվել են 89.6 մլրդ դրամի չափով՝ 2021 թվականի համար հաստատված 48.2 մլրդ դրամի և 2020 թվականին փաստացի ստացված 33.2 մլրդ դրամի դիմաց:

Պաշտոնական դրամաշնորհներ.

Պաշտոնական դրամաշնորհները 2022 թ. համար ծրագրվել են՝ հաշվի առնելով առկա պայմանագրերը, դոնորների հետ ձեռքբերված նախնական համաձայնությունները և Եվրամիությունից ակնկալվող դրամաշնորհների դեպքում՝ սպասումները:

**2018-2022թթ փաստացի/կանխատեսումային պաշտոնական դրամաշնորհները
(մլրդ դրամներով)**

Պաշտոնական դրամաշնորհներ	2018թ. փաստ	2019թ. փաստ	2020թ. փաստ	2021թ. բյուջե	2022թ. կանխ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	11.2	12.4	53.2	24.3	40.3
ԵՄ (Եվրոպական հարևանության շրջանակներում ՀՀ-ԵՄ	11.0	4.5	47.3	1.7	5.3

գործողությունների ծրագրով նախատեսված դրամաշնորհային ծրագրեր)					
ԵՄ (2.6 մլրդ եվրո)	-	-	-	-	13.0
Այլ նպատակային դրամաշնորհներ	0.2	7.9	5.9	22.6	22.0

Այլ եկամուտներ.

Այլ եկամուտների գծով մուտքերը 2022 թվականի համար համար ծրագրվել են 62.1 մլրդ դրամ:

Այլ եկամուտների կազմում հաշվառվող եկամտատեսակների գծով ՀՀ 2018-2022թթ. ցուցանիշները (մլրդ դրամներով)

Այլ եկամուտներ	2018թ փաստ	2019թ փաստ	2020թ փաստ	2021թ բյուջե	2022թ կանխ.
Ընդամենը	72.3	88.8	122.2	45.1	62.1
Պետական սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	2.5	2.4	0.4	1.1	6.7
Տոկոսավճարների և շահաբաժինների տեսքով ստացվող եկամուտներ	20.0	24.8	35.2	20.2	26.0
Իրավախախտումների համար գործադիր, դատական մարմինների կողմից կիրառվող պատժամիջոցներից մուտքեր	14.7	15.7	11.5	10.5	10.8
Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից եկամուտներ	27.4	34.0	16.4	11.7	17.5
Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված՝ պետական բյուջե մուտքագրվող այլ եկամուտներ	7.7	11.9	58.7	1.6	1.2

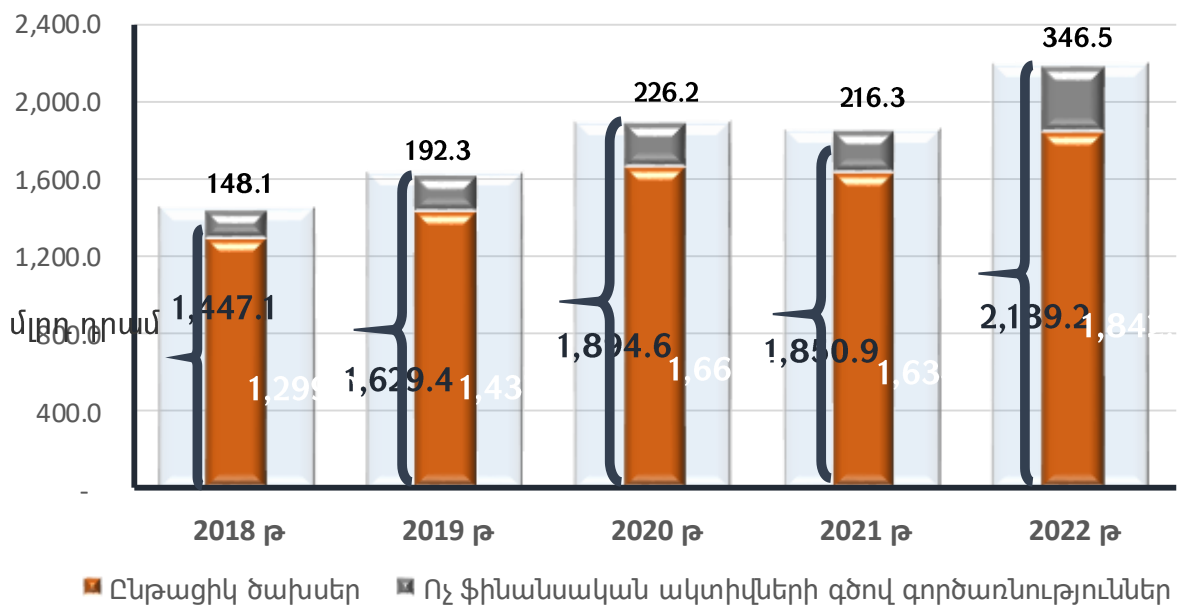
.3.

ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

ՀՀ 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով ծախսերի ծավալը ծրագրվել է շուրջ 2,189.2 մլրդ դրամ: Ծախսերի ամբողջ ծավալի 84.2%-ը կամ 1,842.7 մլրդ դրամը բաժին է ընկնում *ընթացիկ ծախսերին*, 15.8%-ը կամ 346.5 մլրդ դրամը՝ *ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով զուտ ծախսերին*: 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծի ծախսային մասը 2021 թվականի պետական բյուջեի հաստատված մակարդակի համեմատ ավելացել է շուրջ 338 մլրդ դրամով:

2022 թվականի պետական բյուջեի ընթացիկ ծախսերի հարաբերակցությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ կազմում է 23.4 %: Նույն ժամանակահատվածում ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով զուտ ծախսերի հարաբերակցությունները ՀՆԱ-ի նկատմամբ կազմում է 4.4%:

2018-2022թթ. ընթացիկ և ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով գործառնությունների փոփոխության և հարաբերակցության միտումները

2022 թվականի ծախսերի ընդհանուր ծավալի միջին տարեկանի շուրջ 84.2%-ը կկազմեն ընթացիկ ծախսերը, (2021 թվականին այդ ցուցանիշը ծրագրվել է 88.3%), իսկ 15.8 %-ը կկազմեն ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերը (2021 թվականին այդ ցուցանիշը ծրագրվել է 11.7%):

2022 թվականի պետական բյուջեից նախատեսվում է տրամադրել հատկացումներ ՀՀ համայնքներին, որը կազմել է 91.2 մլրդ դրամ (2021 թվականին այն կազմել է՝ 82.5 մլրդ դրամ) կամ ընդհանուր բյուջետային ծախսերի 4.1 % և ՀՆԱ-ի 1.2 %:

2018-2022թթ. պետական բյուջեի ընդամենը ծախսերում գերակայել են սոցիալական բնույթի ծախսերը (կրթություն, սոցիալական պաշտպանություն, առողջապահություն և այլն) միջինում 44%, պաշտպանության, հասարակական կարգի, անվտանգության և դատական գործունեությանն՝ միջինում 26%, ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայությունների, այդ թվում՝ հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդերի՝ միջինում 21%, տնտեսական ոլորտի՝ միջինում 9% ֆինանսավորումը:

Տես աղյուսակներ N 1, N 2, N 3 և N 4:

Պետական կառավարման համակարգի մարմինների պահպանման ծախսեր

Պետական կառավարման համակարգի մարմինների պահպանման ծախսերի ընդհանուր գումարը 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծում ծրագրված է 133,644.9 մլն դրամ, որը 2020 թվականի բյուջետային տարվա փաստացի և 2021 թվականի բյուջետային տարվա համար հաստատված համապատասխան ցուցանիշների նկատմամբ կազմում է համապատասխանաբար 119.0 և 102.1 տոկոս:

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծում պետական կառավարման համակարգի մարմինների պահպանման ընթացիկ ծախսերը նախատեսվել են 131,755.0 մլն դրամի չափով, իսկ ոչ ֆինանսական (կապիտալ) ակտիվների գծով ծախսերը նախատեսվել են 1,889.9 մլն դրամի չափով՝ առանձին պետական մարմիններում կարողությունների զարգացման նպատակով:

Տես աղյուսակ N 6:

ՀՀ առողջապահության նախարարություն

ՀՀ առողջապահության նախարարության գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է 119,928.1 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը), որի շրջանակներում նախատեսվում են ծրագրեր, մասնավորապես՝

- **Առողջության առաջնային պահպանում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 27,804.5 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է բնակչությանը մատչելի և որակյալ առաջնային բժշկական օգնության և սպասարկման տրամադրումը, առողջության վատթարացման ռիսկի գործոնների վերհանումը և դրանց հնարավոր անբարենպաստ ազդեցության կանխարգելումը, որը ներառում է առողջության առաջնային պահպանման գծով կազմակերպություններում գրանցված 2 940 000 բնակչի:
- **Դեղապահովում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 3,880.0 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակը դեղերի անվտանգության, արդյունավետության և որակի ապահովումն է, ՀՀ հիմնական դեղերի ցանկում առկա կենսականորեն անհրաժեշտ դեղերի ֆիզիկական և տնտեսական մատչելիության բարձրացումը, որի արդյունքում ակնկալվում է Հանրապետությունում առանձին հիվանդություններով տառապող անձանց առանցքային նշանակության դեղորայքի մատչելիության բարձրացում: Ծրագրի գծով ծախսերը 2021թ. պետական բյուջեով հաստատված ծախսերի նկատմամբ ավելացել են՝ 389.2 մլն դրամով կամ 10%-ով:
- **Մոր և մանկան առողջության պահպանում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 18,664.9 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել մանկաբարձական բժշկական օգնության ծառայություններից օգտվելու 53400 դեպք, 38250 ծնունդներ, 13500 կեսարյան հատում, երեխաների բժշկական օգնության գծով ծառայություններից օգտվելու 81000 դեպք, մտավոր, հոգեկան (վարքագծային), լսողական, ֆիզիկական (շարժողական) և զարգացման այլ խանգարումներով երեխաների վերականգնողական բուժման գծով ծառայություններից օգտվելու 90000 դեպք, 1206 ամուսնական զույգերի տրամադրել վերարտադրողական օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառմամբ բժշկական օգնության ծառայություններ, այդ թվում՝ իրականացնել 22921 հետազոտություններ, ինչպես նաև անցկացնել 133403 հատ բնածին հիպոթիրեոզի, ֆենիլկետոնուրիայի և լսողության խանգարումների վաղ հայտնաբերման նպատակով նորածնային սկրինինգի հետազոտություններ:

- **Շտապ բժշկական օգնություն ծրագրի** գծով նախատեսվել է 5,000.0 մլն դրամ: Ծրագրով նախատեսված է իրականացնել 550000 հատ շտապ օգնության կանչեր և 100 հատ օդային ճանապարհով սանիտարական ավիացիայի կանչեր:
- **Ոչ վարակիչ հիվանդությունների բժշկական օգնության ապահովում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 16,482.9 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսված հատկացումներն ուղղվելու են 190340 հատ հեմոդիալիզի անցկացման սեանսներին, անհետաձգելի բժշկական օգնության ծառայություններից օգտվելու 26691 դեպքի, հոգեկան և նարկոլոգիական հիվանդների բժշկական օգնության գծով ծառայություններից օգտվելու 6391 դեպքի, ուռուցքաբանական և արյունաբանական հիվանդությունների բժշկական օգնության գծով ծառայություններից օգտվելու 36015 դեպքի և 7340 վիրաբուժական միջամտությունների, ինչպես նաև սրտի անհետաձգելի վիրահատությունների գծով 2301 դեպքի իրականացմանը:
- **Սոցիալապես անապահով և առանձին խմբերի անձանց բժշկական օգնություն ծրագրի** գծով նախատեսվել է 26,960.3 մլն դրամ: Ծրագիրը հանդիսանում է սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում ընդգրկված շուրջ 700,0 հազար շահառուների սոցիալական երաշխիքի առողջապահական բաղադրիչը և ապահովում է բնակչության սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում ընդգրկվածների, զինծառայողների, ինչպես նաև փրկարար ծառայողների և նրանց ընտանիքի անդամների, պետական հիմնարկների և կազմակերպությունների աշխատողների և թրաֆիքինգի զոհերի գծով բժշկական օգնության ծառայություններից օգտվելու 216640 դեպքի, ինչպես նաև ստոմատոլոգիական բժշկական օգնության գծով 100000 դեպքի, մարդու օրգանների փոխպատվաստման 10 դեպքի և ոսկրածուծի փոխպատվաստման 14 դեպքի իրականացումը:
- **Վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 2,157.4 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսված հատկացումներն ուղղվելու են ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման և բուժօգնության ծառայությունների գծով 37107 հետազոտությունների, 14900 ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ով հիվանդների դիսպանսերային հսկողության, տուբերկուլյոզի բժշկական օգնության գծով ծառայություններից օգտվելու 930 դեպքի, ինչպես նաև աղիքային և այլ ինֆեկցիոն հիվանդությունների բժշկական օգնության գծով ծառայություններից օգտվելու 930 դեպքի իրականացմանը:
- **Առողջապահության համակարգի արդիականացման և արդյունավետության բարձրացման** ծրագրի համար նախատեսվել է 8,276.3 մլն դրամ, որից՝ վարկային միջոցների գծով 7,817.6 մլն դրամ, համաֆինանսավորման գծով՝ 458.7 մլն դրամ:
Եվրոմիության աջակցության վարկային ծրագրի շրջանակներում առողջապահական համակարգի արդիականացման նպատակով 2022թ. համար նախատեսվում է հատկացնել 3,927.3 մլն դրամ:

Տես աղյուսակ N 7:

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գծով ՀՀ 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է 226,343.3 մլն դրամի ծախսեր (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը):

Կրթության և գիտության ոլորտների գծով ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կողմից իրականացվելիք ծրագրերին (առանց կառավարման ապարատի և վարկային ու դրամաշնորհային միջոցների գծով ծախսերի) նախատեսվում է

հատկացնել 188,777.5 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 150,790.1 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմել է 37,987.4 մլն դրամ կամ 25.2 տոկոս:

2022 թվականին նախարարությանը նախատեսված հատկացումներն ուղղվելու են 10 ծրագրերի իրականացմանը, որոնցից՝

- **Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն ծրագրի** գծով նախատեսվել է 12,485.8 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 11,636.1 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմել է 849.7 մլն դրամ կամ 7.3 տոկոս: Ծրագրով ծախսերը նախատեսվել են հանրապետության 21 արհեստագործական ուսումնարաններում արհեստագործական կրթության մեջ ընդգրկվող 7.8 հազար սովորողների ուսուցման գծով՝ 2021 թվականի 7.9 հազարի դիմաց (սովորողների թվաքանակը 2022 թվականին կնվազի 0.1 հազարով) և 69 հաստատություններում միջին մասնագիտական կրթության մեջ ընդգրկվող 21.6 հազար սովորողների ուսուցման գծով՝ 2021 թվականի 22.3 հազարի դիմաց (սովորողների թվաքանակը կնվազի 0.7 հազարով):

Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգման, շինարարության և գույքով ապահովման գծով ծախսերը նախատեսվել են 20,448.6 մլն դրամի չափով, որը 2021 թվականի համար հաստատված համապատասխան ցուցանիշից (1,327.6 մլն դրամ) ավել է 19,121.0 մլն դրամով:

- **Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի** գծով նախատեսվել է 14,593.1 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 11,861.9 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմել է 2,731.2 մլն դրամ կամ 23.0 տոկոս: Ծրագրի շրջանակներում բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթություն ստացող ուսանողների կրթաթոշակի և ուսանողական նպաստների տրամադրման գծով միջոցառումներով նախատեսվել է՝ ընդամենը, 13,780.8 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 11,432.0 մլն դրամի դիմաց, կամ ծախսերի աճը կազմում է 2,348.8 մլն դրամ կամ 20.5 տոկոս: Նշված միջոցառումների գծով ծախսերը նախատեսվել են 12.5 հազար ուսանողի հաշվով՝ 2021 թվականի 12.3 հազարի դիմաց (ուսանողների թվաքանակը 2022 թվականին կաճի 0.2 հազարով):
- **Հանրակրթության ծրագրի** գծով նախատեսվել է 112,280.8 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 103,163.0 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմում է 9,117.8 մլն դրամ կամ 8.8 տոկոս՝ պայմանավորված սովորողների թվաքանակների փոփոխությամբ: Նախագծով ծախսերը հաշվարկվել են 1336 հանրակրթական դպրոցների, միջին տարեկան հաշվարկով, 411.9 հազար աշակերտի ուսուցման գծով՝ 2021 թվականի 402.3 հազարի դիմաց կամ՝ աշակերտների թվաքանակի ավելացումը կազմում է 9.6 հազար (ընդ որում, հաշվարկներում նախադպրոցական կրթության մեջ ընդգրկվածների թվաքանակը նախատեսվել է 8.6 հազար՝ 2021 թվականի 7.9 հազարի դիմաց կամ՝ ավելացումը կազմում է 0.7 հազար երեխա, իսկ հանրակրթական դպրոցների սովորողների թիվը՝ 403.3 հազար աշակերտ՝ 2021 թվականի 394.4 հազարի դիմաց կամ՝ ավելացումը կազմում է 8.9 հազար աշակերտ):
- **Արտադպրոցական դաստիարակության ծրագրի** նպատակն է՝ նպաստել հանրակրթական ուսուցման համակարգում ընդգրկված երեխաների ֆիզիկական, հոգևոր և գեղագիտական զարգացմանը, բնապահպանական և կիրառական գիտելիքների ձեռքբերմանը: Ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 4,365.0 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 3,839.9 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմում է 525.1 մլն դրամ կամ 13.7 տոկոս:
- **Ապահով դպրոց ծրագրի** գծով նախատեսվել է 15,596.0 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 1,127.0 մլն դրամի դիմաց, ընդ որում, դպրոցների, մարզադահլիճների կառուցման, հիմնանորոգման և նախագծային աշխատանքների, ինչպես նաև գույքով ապահովման

գծով նախատեսվել է 15,525.7 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 1,057.6 մլն դրամի դիմաց, կամ ծախսերն աճել են 14,468,1 մլն դրամով, որից 8,185,6 մլն դրամը՝ փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների մոդուլային շենքերի կառուցման, նախագծման և գույքով ապահովման գծով:

- **Կրթության որակի ապահովում ծրագիրն** ուղղված է՝ կրթության բոլոր մակարդակներում որակի բարձրացման և հավաստման միջոցառումների իրականացմանը: Ծրագրի գծով նախատեսվել է 2,225.0 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 1,629.1 մլն դրամի դիմաց, ծախսերն աճել են 595.9 մլն դրամով կամ 36.6%-ով:

ԵՄ աջակցության դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում ուսումնական հաստատությունների շենքային պայմանների բարելավման, հանրակրթական, միջին մասնագիտական, բարձրագույն ուսումնական և մարզական հաստատություններին գույքով և տեխնիկայով ապահովման նպատակով 2022թ. համար նախատեսվում է հատկացնել 6,606.4 մլն դրամ դրամաշնորհ:

- **Համընդհանուր ներառական կրթության համակարգի ներդրում ծրագրի** գծով նախատեսվել է 3,028.7 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 2,464.3 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմում է 564.4 մլն դրամ կամ 22.9%:
- **Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտներում միջազգային և սփյուռքի հետ համագործակցության զարգացում** ծրագրի գծով նախատեսվել է 961.9 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 1,085.0 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի նվազումը կազմում է 123.1 մլն դրամ կամ 11.3%: Նախագծով 627.5 մլն դրամ է նախատեսվել Հայաստանում «STARMUS» փառատոնի կազմակերպման և անցկացման մասնակցության վճարի գծով՝ 2021 թվականի 660.0 մլն դրամի դիմաց:

Գիտական և գիտաթեխնիկական հետազոտությունների ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 22,457.0 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 13,559.7 մլն դրամի դիմաց, ծախսերն աճել են 8,897.3 մլն դրամով կամ 65.6 տոկոսով:

«Գիտական ենթակառուցվածքի արդիականացում» միջոցառման գծով նախատեսվել է 11,969.5 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 7,380.7 մլն դրամի դիմաց՝ գիտական կազմակերպությունների և բուհերի գիտական ստորաբաժանումների զարգացման, ծրագրերի իրականացման, գիտական սարքավորումների արդիականացման, միջազգային համագործակցության աջակցության նպատակով:

«Գիտական և գիտատեխնիկական պայմանագրային (թեմատիկ) հետազոտություններ» միջոցառման գծով նախատեսվել է 6,651.2 մլն դրամ՝ 2021 թվականի 2,454.4 մլն դրամի դիմաց, ծախսերի աճը կազմել է 4,196.8 մլն դրամ: Ֆինանսավորման ծավալների ավելացումը 2021 թվականի նկատմամբ պայմանավորված է 2021 թվականին ՀՀ կառավարության հաստատած հատկացումների շրջանակներում նոր մրցութային ծրագրերի իրականացմամբ:

Եվրոմիության աջակցության դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում գիտության ոլորտում համատեղ օգտագործման և/կամ գերազանցության կենտրոնների ստեղծում նպատակով 2022թ. համար նախատեսվում է հատկացնել 2,500.0 մլն դրամ դրամաշնորհ:

Մշակույթի ոլորտի համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 16,546.9 մլն դրամ՝ ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 15,403.9 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 1,143.0 մլն դրամով, կամ 7.4 տոկոսով:

Մշակութային օբյեկտների հիմնանորոգման, հուշարձանների ամրակայման, նորոգման և վերականգնման գծով ծախսերը նախատեսվել են 324.7 մլն դրամ՝ ՀՀ 2021

թվականի պետական բյուջեով հաստատված 70.0 մլն դրամի դիմաց, կամ ծախսերն աճել են՝ 254.7 մլն դրամով:

Մշակույթի ոլորտի համար նախատեսված հատկացումներն ուղղվելու են 7 ծրագրերի իրականացմանը, որոնցից՝

- **Կինեմատոգրաֆիայի ծրագրի** համար 2022 թ. նախատեսվում է հատկացնել 483.3 մլն դրամ՝ 2021 թվականի համեմատ ծախսերը նվազել են՝ 230.7 մլն դրամով, կամ 32.3 %-ով:
- **Մշակութային ժառանգության ծրագրի** համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 3,068.5 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 2,982.5 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են՝ 86.0 մլն դրամով, կամ 2.9 %-ով:
- **Գրահրատարակչության և գրադարանների ծրագրի** համար 2022 թ. նախատեսվում է հատկացնել 1,711.4 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 1,691.1 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են՝ 20.3 մլն դրամով, կամ 1.2%-ով:
- **Արվեստների ծրագրի** համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 10,302.8 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 8,738.1 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են՝ 1,564.7 մլն դրամով, կամ 17.9%-ով:

Սպորտի համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 5,644.4 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 2,726.5 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 2,917.9 մլն դրամով, կամ 107.0 տոկոսով:

- **«Մեծ նվաճումների սպորտ»** ծրագրի համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 2,771.1 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 2,495.6 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 275.5 մլն դրամով, կամ 11.0 %-ով:
- **«Մասսայական սպորտ»** ծրագրի համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 2,873.3 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 230.9 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 2,642.4 մլն դրամով, որը պայմանավորված է «Աջակցություն համայնքներին մարզական հաստատությունների շենքային պայմանների բարելավման համար» և «Մարզական օբյեկտների շինարարություն» նոր միջոցառումների նախատեսմամբ համապատասխանաբար՝ 1,109.6 և 1,581.6 մլն դրամ (նախատեսվում են Արթուր Ալեքսանյանի անվան հունահռոմեական ըմբշամարտի մանկապատանեկան դպրոցի և 3 մարզական օբյեկտների շինարարական աշխատանքներ):

Երիտասարդության ծրագրի համար 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 1,906.1 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 1,846.5 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 59.6 մլն դրամով, կամ 3.2 %-ով, որը պայմանավորված է «Աջակցություն երիտասարդ ընտանիքներին» միջոցառման ծախսերի աճով՝ 136.6 մլն դրամով (սուբսիդավորվող ընտանիքների թիվը կկազմի 7335:

Տես աղյուսակներ N 8 և N 9:

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է 579,880.7 մլն դրամի ծախսեր (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը), որի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ծրագրերը.

- **Պարզևավճարներ և պատվովճարներ ծրագրի** գծով 2022 թվականի համար նախատեսվում է 10.989.3 մլն դրամ՝ 35430 շահառուի համար՝ 2021թ. 11,261.2 մլն դրամի և 36437 անձ շահառուների դիմաց:

- **Անապահով սոցիալական խմբերին աջակցություն** ծրագրի գծով 2022թ. համար նախատեսվում է 30,921.3 մլն դրամ՝ 2021թ. 37,188.0 մլն դրամի դիմաց: Մինչ համակարգի վերանայումը 2022թ. ընտանիքի կենսամակարդակի բարձրացմանն ուղղված նպաստ կտրամադրվի շուրջ 89629 ընտանիքի, իսկ նպաստի միջին ամսական չափը կկազմի շուրջ 31350 դրամ: Հաշվի առնելով երեխաներին սոցիալական աջակցություն տրամադրելու առաջնահերթության սկզբունքը՝ հաշվարկներում կանխատեսվել է, որ 89629 ընտանիքի մոտ 72%-ը կկազմեն երեխա ունեցող ընտանիքները:
- **Սոցիալական փաթեթների ապահովում** ծրագրի գծով 2021թ. պետական բյուջեով հատկացված է 10,619.4 մլն դրամ՝ 147493 շահառուի համար: 2022թ. համար նախատեսվում է 9,949,8 մլն դրամ՝ 130687 շահառուի համար:
- **Խնամքի ծառայություններ 18 տարեկանից բարձր տարիքի անձանց** ծրագրի գծով 2021թ. պետական բյուջեով այս նպատակով հատկացված է 3,104,5 մլն դրամ՝ 4531 շահառուի համար: 2022թ. համար նախատեսվում է 2,975.2 մլն դրամ: Այս շրջանակներում տրամադրվելու են տնային պայմաններում խնամքի ծառայություններ (այդ թվում՝ հոգեկան առողջության խնդիրներ ունեցող անձանց ևս)՝ 1930, ցերեկային կենտրոններում՝ 1600, անօթևան մարդկանց ժամանակավոր կացարանում՝ 80, հատուկ բնակելի տանը կացարանով ապահովման ծառայություններ՝ 57 և կոմունալ ծառայությունների փոխհատուցում՝ սոցիալական տներում բնակվող 100 շահառուի:
- **Ժողովրդագրական վիճակի բարելավում ծրագրին** 2021թ. պետական բյուջեով հատկացված է 25,249.6 մլն դրամ, ընդ որում՝ մինչև 2 տարեկան երեխայի խնամքի նպաստ ստացողների թիվը նախատեսվել է 24721 շահառու, երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստ ստացողների թիվը՝ 36200 շահառու:

2022 թ. կբարձրացվի նաև 2021թ. համար սահմանված խնամքի նպաստի (այդ թվում՝ գյուղական բնակավայրում տրվող) չափերը՝ 26500 դրամի փոխարեն 2022 թվականի հունվարի 1-ից կսահմանվի 28600 դրամ: Այս դեպքում կհատկացվի լրացուցիչ շուրջ 700 մլն դրամ և կավելանա ավելի քան 27000 երեխաների խնամքի կապակցությամբ տրվող պետական աջակցության չափը: 2022թ. պահպանվելու են 2021թ. համար սահմանված երեխայի ծննդյան միանվագ նպաստի չափերը՝ 1-ին կամ 2-րդ երեխայի ծննդյան դեպքում՝ 300 հազար դրամ, 3-րդ կամ 4-րդ երեխայի ծննդյան դեպքում՝ 1 մլն դրամ, 5-րդ և յուրաքանչյուր հաջորդ երեխայի ծննդյան դեպքում 1.5 մլն դրամ:

Բազմազավակ և երիտասարդ ընտանիքների բնակարանային ապահովությանը աջակցելու նպատակով իրականացվող միջոցառման շրջանակներում պետական աջակցություն է տրամադրվում նշված ընտանիքներին՝ իրենց հիպոթեքային վարկերի մարման համար: Այս նպատակով 2022թ. նախատեսվում է հատկացնել նախորդ տարվանից 2.3 անգամ ավելի գումար՝ 1,200.0 մլն դրամ, որից կօգտվի 7450 բազմազավակ ընտանիք և 1214 երիտասարդ և երեխաներ ունեցող անձ:

2022թ. կիրականացվի ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավմանն ուղղված նոր միջոցառում: Ծնելիությունը խթանելու և բազմազավակ ընտանիքներին պետական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով 2022թ. հունվարի 1-ից հետո ընտանիքում 3-րդ և յուրաքանչյուր հաջորդ երեխայի ծնվելու կապակցությամբ նոր ծնված երեխայի ծնողին կնշանակվի և մինչև երեխայի 6 տարեկանը լրանալը կվճարվի դրամական աջակցություն՝ ամսական 50000 դրամի չափով: Միջոցառման իրականացմանը կուղղվի 2,925.0 մլն դրամ, ինչի հաշվին հնարավոր կլինի պետական աջակցություն տրամադրել միջին ամսական շուրջ 4875 նոր ծնված երեխաների ընտանիքներին:

- **Սոցիալական աջակցություն անաշխատունակության դեպքում** ծրագրի գծով 2021թ. հատկացված է 14,351.9 մլն դրամ, որի շրջանակում մայրության նպաստ նախատեսվել է 10324 աշխատող անձի և 26873 չաշխատող անձի: 2022թ. ծրագրի համար նախատեսվում է 18,797.5 մլն դրամ, որի շրջանակում նախատեսվել է մայրության նպաստ 13145 աշխատող անձի համար և 24242 չաշխատող անձի համար:
- **Զբաղվածության ծրագրի** գծով 2021թ. պետական բյուջեով հատկացված է 2,098.2 մլն դրամ: 2022թ. նախատեսվել է 1,564.3 մլն դրամ, որի շրջանակում կիրականացվի զբաղվածության պետական թվով 9 ծրագիր: Զբաղվածության պետական ծրագրերում նախատեսվում է ընդգրկել 3520 շահառու (որոնցից՝ 112-ը հաշմանդամություն ունեցող), ընդ որում 1196-ը՝ ժամանակավոր բնույթ ունեցող՝ սեզոնային և վարձատրվող հասարակական աշխատանքներում:
- **Բնակարանային ապահովման ծրագրի** համար 2022 թվականին նախատեսվում է 780.4 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է հանրապետությունում մշտական բնակության վայր չունեցող անօթևան անձանց բնակարանային ապահովման բարելավման աջակցությունը: Իրականացվելու է թվով 95 ընտանիքների բնակարանային ապահովման և բնակարանային պայմանների բարելավմանը աջակցությանն ուղղված աշխատանքներ:
- **Ընտանիքներին, կանանց և երեխաներին աջակցություն ծրագրի** գծով 2021 թ. պետական բյուջեով հատկացված է 3,696.8 մլն դրամ: 2022թ. նախատեսվում է 3,317.9 մլն դրամ՝ 585 երեխայի խնամքն ու դաստիարակությունը իրականացնելու համար:
- **Հաշմանդամություն ունեցող անձանց աջակցություն ծրագրի** գծով 2021թ. պետական բյուջեով հատկացված է 1,193.3 մլն դրամ: 2022թ. համար նախատեսվում է 2,259.3 մլն դրամ:
- **Ավանդների փոխհատուցում ծրագրի** շրջանակում «ՎՏԲ-Հայաստան» ՓԲԸ-ում ավանդատու հանդիսացող և նախկին ԽՍՀՄ Խնայքանկի ՀԽՍՀ հանրապետական բանկում մինչև 1993 թվականի հունիսի 10-ը ներդրված դրամական ավանդների փոխհատուցման ծրագրով 2021թ. պետական բյուջեով հատկացված է 1,212.0 մլն դրամ՝ 8125 շահառուի համար: 2022թ. համար այս առումով նախատեսվում է 1,515.0 մլն դրամ: 2022թ. փոխհատուցում կտրամադրվի շուրջ 7900 շահառուի: Ներդրված դրամական ավանդների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք կտրվի նաև մինչև 1939թ. դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ծնված ավանդատուներին:
- **Սոցիալական պաշտպանության համակարգի բարեփոխումներ ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 3,110.9 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է՝ ավարտին հասցնել 13 ՄՄԾՏԿ-ների և Միասնական սոցիալական ծառայության կենտրոնական գրասենյակի վերանորոգման աշխատանքները:
Տես աղյուսակ N 10:

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության գծով 2022 թվականի պետական բյուջեով նախատեսվում է 278,590.1 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը), որի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել նաև հետևյալ ծրագրերը.

- **Ոռոգման համակարգի առողջացում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 30,523.1 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է սուբսիդավորել «Ջրառ» ՓԲԸ-ի և 15 ջրօգտագործողների ընկերությունների գործունեության արդյունքում առաջացող ֆինանսական ճեղքվածքը, ոռոգման համակարգերի մայր և երկրորդ կարգի

ջրանցքների բաժանարար կետերը կահավորել 715 SCADA համակարգով հագեցած ջրաչափական սարքավորումներով, հիմնանորոգել 1910 մ ջրանցք, վերականգնել 73 գծմ ղյուկ, 94 ինքնաշատրվանվող և 4 խորքային հորեր, ինչպես նաև տեղադրել պոմպակայանի շուրջ 800 մ մղման խողովակ, իրականացնել Հեր-Հերի ջրամբարից ինքնահոս ջրատար համակարգի շուրջ 3 կմ կառուցման աշխատանքներ, սկսել և ձեռքբերել 15 փոքր և միջին ջրամբարների կառուցման, 1 ջրամբարի վերականգնման, 31 օրվա կարգավորիչ ջրավազանների կառուցման աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր, ինչպես նաև իրականացնել 5 ջրամբարների վերականգնման ու վերազինման աշխատանքներ: Բացի այդ նախատեսվում է իրականացնել հակահեղեղային առաջնահերթ միջոցառումների 10 ծրագիր՝ մաքրելով գետերի և հեղեղատարների հունները, իրականացնելով ափերի ամրացման աշխատանքներ:

Արտաքին աղբյուրների ֆինանսավորմամբ իրականացվող շարունակական ծրագրերի ներքո նախատեսվում է ավարտին հասցնել Վեդու ջրամբարի կառուցման (կկառուցվի 37մ բարձրությամբ Վեդու ջրամբարի պատվարը, կվերականգնվի Վեդու ջրամբարի ոռոգման ներտնտեսային ցանցի 93,2 կմ հատվածը), ինչպես նաև Կապսի ջրամբարի 7.1 մ բարձրությամբ պատվարի շինարարական աշխատանքները: ՀՀ մարզերում կհիմնանորոգվի ոռոգման ցանցերի շուրջ 92,8 կմ հատվածը, որով կբարելավվի ոռոգման համակարգերի ընդհանուր վիճակը: Միաժամանակ Եվրոմիության համատեղ ֆինանսավորմամբ նախատեսվում է իրականացնել՝ ոռոգման համակարգի կառուցում, որի շրջանակներում կիրականացվի 17 բնակավայրերում պոմպակայանների, խողովակաշարերի և ջրագծերի կառուցում, 1 նոր ՕԿԶ-ների կառուցում, 4 ջրամբարների վերանորոգում, ջրամբարների հիմնական ջրատարների (128կմ ինքնահոս ջրատար) կառուցում:

- **Որոտան-Արփա-Սևան թունելի ջրային համակարգի կառավարում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 1,715.1 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Որոտան-Արփա-Սևան թունելի 48 կմ երկարությամբ հատվածի պահպանման, շահագործման և թունելի վթարային առանձին՝ 220.1 գծմ հատվածների հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- **Սոցիալական ներդրումների և տեղական զարգացման** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 4,295.5 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել 20 համայնքներում արևային կայանների տեղադրման, 6 համայնքներում խմելու ջրի ջրամատակարարման և 7 համայնքներում ոռոգման համակարգերի հիմնանորոգման և կառուցման աշխատանքները, ևս 5 համայնքներում նախատեսվում է համայնքային կենտրոններին, դպրոցներին և մանկապարտեզներին գույքի տրամադրում, 18 համայնքներ կօգտվեն հիմնանորոգված և նոր կառուցված ջրագծերի, առողջապահության, կրթության, մշակույթի, հատուկ խնամքի և ենթակառուցվածքների ոլորտի օբյեկտներից:
- **Կոշտ թափոնների կառավարում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 3,735.8 մլն դրամ: Ծրագրով նախատեսվում է բարելավել 2 մարզերի աղբահանության համակարգը և կառուցել ԵՄ չափանիշներին համապատասխան աղբավայր Հրազդան քաղաքում, ինչպես նաև երկու մարզերում ներդնել ԵՄ չափանիշներին համապատասխան աղբահանության համակարգ, այդ թվում՝ կառուցել 2 փոխաբեռնման կայան: Միաժամանակ Եվրոմիության աջակցության վարկային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է 8 մարզերում ներդնել աղբահանության և կոշտ թափոնների ինտեգրված համակարգ (4 սանիտարական աղբավայր, 16 փոխաբեռնման կայան)

- **Ճանապարհային ցանցի բարելավում ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 115,177.3 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում կունենանք շուրջ 500 կմ վերանորոգված ավտոճանապարհներ: Մասնավորապես, ներքին աղբյուրների հաշվին նախատեսվում է իրականացնել շուրջ 300.0 կմ երկարությամբ միջպետական, հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների և թվով 4 կամուրջների հիմնանորոգման, 80 կմ միջին նորոգման, 4163 կմ ամառային և 5421.5 կմ ձմեռային պահպանման, ինչպես նաև 3 թունելների և 5 կամուրջների պահպանման ու շահագործման աշխատանքներ, իսկ արտաքին աղբյուրների ֆինանսավորմամբ իրականացվող շարունակական ծրագրերի ներքո նախատեսվում է հիմնանորոգել շուրջ 120 կմ ճանապարհահատված, «Բագրատաշեն» անցման կետի կամրջի վերակառուցումը, ինչպես նաև մեկնարկելու են Քաջարան-Ագարակ, Սիսիան-Քաջարան և Քաջարանի թունել տանող ճանապարհահատվածների հողերի օտարման և վերակառուցման աշխատանքները:

Եվրոմիության աջակցության վարկային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է վերականգնել Սյունիքի մարզի միջհամայնքային բնակավայրերից մայրուղի տանող և ներքնակավայրային ճանապարհները, 4 քաղաքներում կառուցել ավտոկայանների, ձեռք բերել ավտոբուսների և միկրոավտոբուսներ, ինչպես նաև բարելավել դեպի հեռագնա արտավայրեր տանող ճանապարհները:

- **Ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 12,357.6 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում մեկնարկելու են թվով 2 քլորակայանի կառուցման աշխատանքները: Բացի այդ, Երևանում նախատեսվում է նորոգել ընդհանուր առմամբ 21 կմ ջրագիծ, 18 կմ մուտքագիծ և 21 000 հատ տնային միացումներ: ՀՀ մարզերում ընդհանուր առմամբ նախատեսվում է նորոգել 164 կմ ջրագիծ, 8.5 կմ կոյուղագիծ և 7550 հատ տնային միացումներ: Միաժամանակ ԵՄ համատեղ ֆինանսավորմամբ նախատեսվում է իրականացնել 80 բնակավայրերում խմելու ջրի ջրամատակարարման ներքին ցանցի, ջրամաքրման կայանների, խողովակաշարերի բարելավման աշխատանքների իրականացում:

- **Քաղաքային զարգացում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 23,986.4 մլն դրամ: 2022 թվականին ներքին աղբյուրների հաշվին նախատեսվում է իրականացնել Երևան քաղաքի շուրջ 1691.3 կմ երկարությամբ արտաքին լուսավորության ցանցի շահագործում և պահպանում, 450 փողոցների, 30 մայթերի, բակային և միջբակային տարածքների նորոգում, մետրոպոլիտենով 18.7 մլն և էլեկտրատրանսպորտով 4.2 մլն ուղևորների անվտանգ ուղևորափոխադրում:

Արտաքին աղբյուրների ֆինանսավորմամբ իրականացվող շարունակական ծրագրերի ներքո նախատեսվում է Երևանք քաղաքում՝ մետրոպոլիտենի դրենաժային թունելի կառուցում, 28 փողոցների արտաքին լուսավորության ցանցի արդիականացում, ավարտել Բաբաջանյան-Աշտարակի խճուղի 9.4 կմ երկարությամբ և 24 մ միջին լայնությամբ և Արգավանդ-Շիրակ ճանապարհահատվածի 2.7 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածների կառուցումը, իսկ Գյումրի քաղաքում՝ ընտրված փողոցների վերանորոգում և լուսավորության ցանցի արդիականացում:

- **Դպրոցների սեյսմիկ անվտանգության մակարդակի բարձրացման** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 6,192.7 մլն դրամ: Արտաքին աղբյուրների ֆինանսավորմամբ իրականացվող շարունակական ծրագրերի ներքո նախատեսվում է 26 դպրոցներում շինարարության և վերակառուցման աշխատանքներ, շահագործման կհանձնվեն 7 դպրոցներ, 3216 աշակերտներ կհաճախեն սեյսմիկ անվտանգության չափանիշներին համապատասխան վերակառուցված կամ նոր կառուցված դպրոցներ:

- **Տարածքային զարգացում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվում է հատկացնել 83.509.2 մլն դրամ: Ծրագրերի շրջանակներում նախատեսվում է փոխհատուցել սոցիալական աջակցություն ստացող սահմանամերձ համայնքների (23 համայնքների 81 բնակավայրեր) կողմից ծախսված բնական գազի, էլեկտրաէներգիայի, ոռոգման ջրի, սահմանամերձ համայնքների վարչական տարածքում գտնվող մարտական գործողությունների հետևանքով չօգտագործվող և հակառակորդի կողմից հողատարածքների գնդակոծման դեպքեր ունեցող գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի բնակելի կառուցապատման հողատարածքների և (կամ) դրանց բարելավումների անշարժ գույքի հարկի ծախսերը (Ադրբեջանի կողմից 2020 թվականի սեպտեմբերի 27-ին Արցախի Հանրապետության դեմ սկսված պատերազմական գործողությունների հետևանքով սահմանամերձ են դարձել ևս 7 համայնքների 43 բնակավայրեր): Կիրականացվեն նաև շուրջ 750 սուբվենցիոն ծրագիր՝ ՀՀ համայնքների գծով:

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով ՀՀ համայնքներին (502 համայնքներին) տրամադրել ընդհանուր գումարով 64,349.1 մլն դրամի դոտացիաներ (Տես աղյուսակներ N 27 և N 28):

Տես աղյուսակ N 11:

ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն

2022թ. պետական բյուջեով ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությանը նախատեսվում է հատկացնել շուրջ 17,278.7 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը):

- **Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության էկոհամակարգի, թվայնացման և շուկայի զարգացման ծրագրի** գծով 2022թ. նախատեսվել է 8,522.2 մլն դրամ: Դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում կտրամադրվեն դրամաշնորհներ 50 կազմակերպությունների, կիրականացվի մեկ աքսելերացիոն ծրագիր՝ 30 շահառու թիմերի և 150 մասնակիցների համար, 15 ուսանողներ կմասնակցեն Բարձր տեխնոլոգիական ոլորտում գործող ձեռներեցների համար արտասահմանում անցկացվելիք աքսելերացիոն վերապատրաստման միջոցառումներին, ոլորտի բարձրակարգ մասնագետների և ընտրված լավագույն ծրագրերի միջոցով կվերապատրաստվեն շուրջ 2500 շահառուներ, գլոբալ տաղանդի ներգրավման համար կիրականացվի 1 միջոցառում, Թվայնացման ռազմավարությամբ նախատեսված թվայնացման ստանդարտների, ձևաչափերի և ընթացակարգերի մշակում:
- **Պաշտպանության բնագավառում գիտական և գիտատեխնիկական նպատակային հետազոտություններ ծրագրի** գծով 2022թ. նախատեսվել է 5,233.9 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է նպաստել ՀՀ պաշտպանության և անվտանգության համակարգերի զարգացմանը, մասնավորապես իրականացնել գիտահետազոտական և փորձակոնստրուկտորական աշխատանքների իրականացում պաշտպանության համակարգի ապահովման համար:
- **Հեռահաղորդակցության ապահովում** ծրագրի գծով 2022թ. նախատեսվել է 2,465.3 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ռադիոհաճախականային տիրույթի 92 տոկոս մաքրության ապահովում, հեռահաղորդակցության և կապի ծառայությունների որակի կանոնակարգում ու բարելավում և այլն: Միաժամանակ Եվրոմիության աջակցության դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Հայաստանի ներքին և արտաքին լայնաշերտ (օպտիկամանրաթելային) ցանցի (օպտիկամանրաթելային կապուղիներ, կապի հանգույցներ, փոխանակման

կետեր, տվյալների կենրոններ, արտաքին ցանց՝ Բուլղարիա-Վրաստան Անդրծովյան, Վրաստան-Հայաստան վերգետնյա) կառուցում:

Տես աղյուսակ N 12:

ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն

2022 թվականին ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության գծով նախատեսվում է հատկացնել 6,771.7 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը), որի շրջանակներում կիրականացվեն նաև հետևյալ ծրագրերը.

- **Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում և մոնիտորինգ** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 1,687.0 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակով 238 հայտերի գնահատման, փորձաքննության և եզրակացությունների տրամադրման, 145 հայտերի տեխնիկական առաջադրանքների կազմման աշխատանքներ, հիդրոոդերևութաբանական աշխատանքներ՝ մթնոլորտի և ջրոլորտի ուսումնասիրությունների ձևով՝ շուրջ 212,006 հիդրոոդերևութաբանական և 15,700 օզոնոմետրիական, ռադիոլոգիական դիտարկումների իրականացում, փաստացի և սպասվող փոփոխությունների, ինչպես նաև դրանց հնարավոր հետևանքների մասին անհրաժեշտ տեղեկատվության ապահովում և մթնոլորտային երևույթների կառավարում:
- **Բնական պաշարների և բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարում և պահպանում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 1,292.2 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է մաքրել Սևանա լճի շրջակայքի 244 հա ջրածածկ անտառտնկարկներ, Սևանա լճի տարածքում գտնվող 3 հանրային լողափերի սպասարկման և պահպանման աշխատանքներ և այլն:
- **Անտառների կառավարում ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 1,980.7 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի իրավասության ներքո գտնվող անտառային 342,400 հա տարածքների պահպանում, «Հայանտառ» ՊՈԱԿ-ի մասնաճյուղերի անտառածածկ 4440 հա տարածքում վնասատուների դեմ ավիացիոն պայքարի միջոցառումներ, 52.4 հազ. հա-ի մասով թվով 4 հատ անտառկառավարման պլանների կազմման, 130 հա տարածքում անտառվերականգնման և անտառապատման աշխատանքներ:

Տես աղյուսակ N 13:

ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն

ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության գծով 2022թ. նախատեսվում է հատկացնել 41,009.0 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): Հատկացվելիք միջոցներն ուղղվելու են հետևյալ ծրագրերի իրականացմանը.

- **Ստանդարտների մշակում և հավատարմագրման համակարգի զարգացում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 1,030.8 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է արտադրանքի և ծառայությունների գծով մշակել 30 ազգային ստանդարտներ և այլն:
- **Աջակցություն փոքր և միջին ձեռնարկատիրությանը ծրագրի** գծով 2022թ. նախատեսվել է հատկացնել 160.1 մլն դրամ: Ծրագրով նախատեսվում է գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին 200 գործարար ուսուցողական, 8000 տեղեկատվական և խորհրդատվական, 30 ֆինանսական և ներդրումային աջակցության տրամադրում:

- **Ներդրումների և արտահանման խթանման** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել շուրջ 660 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է արտադրական գործունեության 6 վարկավորման սուբսիդավորում, գործարար 60 կապերի հաստատում, 50 ներդրումային ծրագրերի ուղեկցում, ՀՀ-ում գործող օտարերկրյա ներդրողների 100 հետներդրումային շարունակական սպասարկում, ներդրումների ներգրավման ու գործարար կապերի հաստատման նպատակով ՀՀ-ում և արտերկրում 5 միջոցառումների կազմակերպում և այլն:
- **Գյուղատնտեսության խթանման ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 12,828.7 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է գյուղատնտեսական մթերքի և դրանց վերամշակումից ստացվող սննդամթերքի ծավալների ավելացումը: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է սուբսիդավորել 66704 տնտեսավարող սուբյեկտի՝ 2022թ. տրամադրվելիք և նախորդ տարիներին տրամադրված գյուղատնտեսական վարկերը, 174 տնտեսավարող սուբյեկտի՝ 2022թ. տրամադրվելիք և նախորդ տարիներին տրամադրված գյուղատնտեսական հումքի մթերումների (գնումների) նպատակով վարկերը, սուբսիդավորել 6250 հա հողատարածքի ապահովագրավճարները, միջազգային բարձր վարկանիշ ունեցող ամսագրերում և տպագիր մամուլում հայկական գինեգործության վերաբերյալ տպագրել 7 հոդված, իրականացնել հայկական գինեգործության հանրահռչակմանը, հայկական գինիների առաջնությանն ու արտահանմանն ուղղված 12 միջոցառում և այլն:
- **Անասնաբուժական ծառայություններ ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 2,692 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է անասնափամառակային կայուն ֆոնի ապահովումը: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել 1,017,809 հատ ախտորոշիչ միջոցառումներ, 4,395,255 հատ կանխարգելիչ (պատվաստումներ) միջոցառումներ, 1,051,923 հատ գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների լաբորատոր ախտորոշման և կենդանական ծագում ունեցող հումքի և նյութի լաբորատոր փորձաքննություններ, 800,000 խոշոր եղջերավոր կենդանու համարակալում, իսկ խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների շճաբանական հետազոտության ենթակա նմուշների քանակը կկազմի 4400 հատ:
- **Գյուղատնտեսության արդիականացման ծրագրի** գծով 2022 թ. նախատեսվել է հատկացնել 4,593,5 մլն դրամ: Ծրագրով նախատեսվում է սուբսիդավորել՝
 - նախորդ տարիներին հիմնված՝ 986.7 հեկտար նոր ինտենսիվ պտղատու այգիների համար տրամադրված վարկերը,
 - 1308 տնտեսավարող սուբյեկտի՝ 2022 թ. տրամադրվելիք և նախորդ տարիներին տրամադրված՝ գյուղատնտեսական տեխնիկա ձեռքբերելու նպատակով վարկերը,
 - 281 տնտեսավարող սուբյեկտի՝ 2022 թ. տրամադրվելիք և նախորդ տարիներին տրամադրված ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումներ ձեռքբերելու նպատակով վարկերը,
 - 734.2 հեկտար տարածքում ոռոգման արդիական համակարգ ներդնելու նպատակով նախորդ տարիներին տրամադրված վարկերը,
 - նախորդ տարիներին 102.2 հեկտար տարածքում տեղակայված կարկտապաշտպան ցանցային համակարգերի համար տրամադրված վարկերը,
 - 1165 գլուխ խոշոր եղջերավոր տոհմային կենդանիների ձեռքբերման համար նախորդ տարիներին տրամադրված վարկերը,
 - 1671 մանր եղջերավոր տոհմային կենդանիների ձեռքբերման համար 2022 թ. տրամադրվելիք և նախորդ տարիներին տրամադրված վարկերը:

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է նաև մասնակի փոխհատուցել նախորդ տարիներից կառուցվող կամ վերակառուցվող 25 անասնաշենքի գծով կատարված ծախսերը, 30 հատ ջերմատների կառուցման համար կատարված ծախսերը, 190 գլուխ մանր եղջերավոր տոհմային կենդանիների ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը, 35 հեկտար ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման և 30 հեկտար ինտենսիվ պտղատու այգիների հիմնման համար կատարված ծախսերը:

- **Գյուղական ենթակառուցվածքների վերականգնում և զարգացում** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 2,289.6 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ձեռք բերել 30 գյուղատեխնիկա, կառուցել 7 կմ ջրագիծ, 9 խմոց, 13 փարախներ, 2 անասնաբուժական կենտրոններ, 12000 հա ջրարբիացնող արոտավայրեր, ինչպես նաև նախատեսվում է ՀՀ Արմավիրի և Արարատի մարզերում ներդնել ժամանակակից ոռոգման համակարգեր:
- **Ենթակառուցվածքների և գյուղական ֆինասավորման աջակցություն** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 1,019.4 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է աջակցություն ցուցաբերել 80 գյուղացիական տնտեսվարողների, Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիկ և Շիրակի մարզի Հոռոմ համայնքներում կառուցել սառնարանային տնտեսություններ, 4 համայնքներում իրականացնել ներդրումներ կայուն գյուղատնտեսական համակարգերում և տեխնոլոգիաներում, իրականացնել համայնքային հողերի էրոզիայի կանխարգելում:
- **Զբոսաշրջության զարգացման ծրագրի** գծով 2022 թ. նախատեսվել է հատկացնել 5,979.2 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է նաև զբոսաշրջային վայրերի բարելավված մուտքային 12 կմ ճանապարհահատվածի կառուցման, 3 զբոսայգիների բարելավման և փողոցային լուսավորության թվով 800 սյուների ու լամպերի փոխարինման աշխատանքներ: Զբոսաշրջության աջակցության հետ կապված գործողությունների միջոցով կստեղծվեն 1800 ժամանակավոր և մշտական աշխատատեղեր, միջազգային 3 ցուցահանդեսների մասնակցություն, միջազգային 12 ճանաչողական այցերի կազմակերպում, պետական աջակցություն ՀՀ մարզերում 15 փառատոների կազմակերպմանը, աջակցություն զբոսաշրջային տեղեկատվական 10 կենտրոնների գործունեությանը, 2 միջազգային միջոցառման կազմակերպում:
- **Կորոնավիրուսի (COVID-19) տնտեսական հետևանքների չեզոքացման հետևանքով տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման** ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է հատկացնել 7,000.0 մլն դրամ: Օժանդակությունը իրականացվում է միջոցառման շրջանակում տրամադրված 1500 արտոնյալ վարկերի տոկոսագումարների սուբսիդավորման ձևով:

Տես աղյուսակ N 14:

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության գծով նախագծով նախատեսվում է հատկացնել 13,975.8 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը):

- 2022թ. **փրկարարական ծառայություններ ծրագրին** նախատեսվում է հատկացնել 11,608,6 մլն. դրամ կամ 110.7 մլն դրամով (0.9%) պակաս՝ 2021 թվականի հաստատված բյուջեի նկատմամբ:
- **Սեյսմիկ պաշտպանություն ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 752.9 մլն դրամ: Ծրագրի նպատակն է Սեյսմիկ ռիսկերի գնահատումը և նվազեցումը:

Տես աղյուսակ N 15:

ՀՀ արդարադատության նախարարություն

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության ոլորտի քաղաքականության իրականացման նպատակով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվել է 23,288.3 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): 2022 թվականին նախատեսվում է իրականացնել դատաիրավական բարեփոխումներին ուղղված միջոցառումների շուրջ 20 և կոռուպցիայի դեմ պայքարի ռազմավարությունից բխող միջոցառումների 70 տոկոսը:

- **Դատական և հանրային պաշտպանություն ծրագրի** գծով միջոցները, ինչպես և նախկինում, ուղղվելու են իրավունքի պաշտպանության հասանելիության և օբյեկտիվության ապահովմանը: Ծրագրի գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 1,028.9 մլն դրամ, ինչը գերազանցում է 2021 թվականի ծախսերին 356.8 մլն դրամով: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ապահովել օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում քաղաքացիներին անվճար իրավաբանական ծառայությունների տրամադրումը վարույթ ընդունած 16854 գործերի գծով:
- **Քրեակատարողական ծառայություններ ծրագրի** գծով 2022 թվականին նախատեսվել է 14,930.9 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում է դատապարտյալների 15 տոկոսին ապահովել աշխատանքով, աստիճանաբար ավելացնել ՔԿՀ-ում միջին մասնագիտական/տեխնիկական կրթություն ստացող, սոցիալական /սոցիալական վերականգնում և խորհրդատվություն/ աջակցություն ստացած դատապարտյալների և կալանավորվածների թիվը, ՔԿՀ-ում մշակութային կամ մարզական միջոցառումներին մասնակցած դատապարտյալների տեսակարար կշիռը ընդհանուր դատապարտյալների մեջ: Բացի այդ, ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է առաջնային և մասնագիտացված բնույթի մոտ 85000 բուժօգնություն ցույց տալ դատապարտյալներին և կալանավորված անձանց:

2022 թվականին նախատեսվում է օպտիմալացնել քրեակատարողական հիմնարկները և դրա արդյունքում տնտեսված միջոցներն արդյունավետ բաշխել և ուղղորդել համակարգային այլ կարիքների բավարարմանը: Շենքային պայմանների բարելավման նպատակով նախատեսվել է մոտ 1,852.9 մլն դրամ:

- **Հակակոռուպցիոն կոմիտեի և դատարանների շենքերի կառուցման նպատակով** 2022 թվականին նախատեսվել է 1,500.0 մլն դրամ: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ապահովել նաև Հակակոռուպցիոն կոմիտեի բնականոն գործունեության ապահովումը և գործիքակազմի (ներառյալ մարդկային ռեսուրսների) կատարելագործումը:

Տես աղյուսակ N 16:

ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությանը նախատեսվում է հատկացնել 18,653.1 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): Հատկացվելիք միջոցներն ուղղվելու են նաև հետևյալ ծրագրերին.

- **Արտաքին գործերի ոլորտում Կառավարության քաղաքականության մշակում և իրականացում** ծրագրի գծով 2022 թ. նախատեսվել է հատկացնել 1,953.4 մլն դրամ:
- **Համագործակցություն միջազգային կազմակերպությունների հետ ծրագրի** գծով նախատեսվել է հատկացնել 2,295.3 մլն դրամ:

- **Օտարերկրյա պետություններում ՀՀ դիվանագիտական ծառայության մարմինների գործունեության կազմակերպում և իրականացում** ծրագրի գծով նախատեսվել է հատկացնել 13,996.3 մլն դրամ:
- **Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում արարողակարգային միջոցառումների իրականացում** ծրագրի գծով նախատեսվել է հատկացնել 183.6 մլն դրամ:
Տես աղյուսակ N 17:

ՀՀ պաշտպանության նախարարություն

2022 թվականին ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ծախսերը կիրականացվեն թվով հինգ ծրագրերով, որոնց գծով պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է ընդամենը 345,420.8 մլն.դրամ, ընդ որում, ընթացիկ ծախսերի գծով՝ 222,884.8 մլն դրամ կամ 64.5%-ը, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով՝ 122,535.9 մլն դրամ կամ 35.5%-ը: Ծախսերի աճը ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատվածի նկատմամբ կկազմի 33,726.7 մլն դրամ կամ 10.8%, որն ուղղվել է ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերի ֆինանսավորմանը:

- **ՀՀ պաշտպանության ապահովում ծրագրի** գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվել է 340,569.3 մլն.դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված գումարից 34,087.8 մլն դրամով կամ 11.1%-ով ավել:
- **Ռազմաբժշկական սպասարկում և առողջապահական ծառայություններ ծրագրի** գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվել է 2,635.4 մլն.դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված գումարից 199.8 մլն.դրամով պակաս, որի շրջանակներում թվով 12 ռազմաբժշկական հաստատություններում (որից 2 կենտրոնական հոսպիտալներ, 6 կայազորային հոսպիտալներ և 3 առանձին բժշկական ջոկատներ, 1 կենտրոնական պոլիկլինիկա), 2 մասնագիտացված, 60 գնդային, 31 առանձին գումարտակային և գնդերի շուրջ 75 գումարտակային բուժկետներում կազմակերպվում է զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների առաջնային և մասնագիտացված բուժօգության ծառայությունները, նախատեսվում է 300 զինծառայողների վերականգնողական բուժումը կազմակերպել այդ ոլորտում մասնագիտացած հաստատությունում՝ ապահովելով բուժման նվազագույնը 30 օրյա կուրս, զինված ուժերում համաճարակային անվտանգությունը ապահովելու և վարակիչ հիվանդությունների ներթափանցումը կանխելու նպատակով պարբերական հետազոտությունների են ենթարկվելու խմելու և կենցաղի համար օգտագործվող ջուրը, մատակարարվող սննդամթերքը, սնունդը և պատրաստի սննդատեսակները, նախատեսվում է ընթացիկ սպասարկան ենթարկել 12 շարժական ֆյուրոգրաֆիկ սարքավորումներ, 15 արհեստական շնչառության սարքերը և 15 ընդհանուր անզգայացման սարքերը, 5 թվային ռենտգեն սարքավորումները, զինվորական հոսպիտալի համակարգչային տոմոգրաֆը, 5 լաբորատոր սարքեր, 2 ցածր ջերմաստիճանային պլազմային ախտահանիչ սարք:

«Հոսպիտալների և բուժկետերի բժշկական սարքավորումներով համալրում» միջոցառման շրջանակներում 1,129.8 մլն.դրամ միջոցները կուղղվեն կենտրոնական և կայազորային զինվորական հոսպիտալները ՄՌՏ սարքի, նարկոզի, արհեստական շնչառության, ԷԷԳ, նյարդավիրաբուժության համար նախատեսված բարձր արագությամբ էլեկտրական ուժային ունիվերսալ արդիական բժշկական սարքավորումներով համալրման՝ ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված գումարի չափով:

- **Ռազմական ուսուցում և վերապատրաստում** ծրագրի շրջանակներում նախատեսվող 1,029.1 մլն.դրամ հատկացումների պայմաններում ՀՀ զինված ուժերը համապատասխան

մասնագետներով ապահովելու նպատակով ՌԴ և այլ օտարերկրյա պետություններում ռազմական ակադեմիական կրթություն ստացողների տարեկան միջին թվաքանակները կկազմեն 342 մարդ, որից կուրսանտներ՝ 205 (ՌԴ-185, այլ երկրներ-20), սպանունկնդիրներ՝ 115 (ՌԴ-95, այլ երկրներ-20) և Վ.Սարգսյանի անվան ռազմական համալսարանի հրամանատարաշտաբային ֆակուլտետում կարճաժամկետ դասընթացներում ներգրավվածներ՝ 22 մարդ:

Միջազգային ռազմական համագործակցություն ծրագրով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվել է 869.4 մլն դրամ, որի շրջանակներում կիրականացվեն արտասահմանյան երկրների դեսպանություններում և միջազգային կազմակերպություններում թվով 18 ռազմական կցորդների ու ՀՀ ՁՈւ ներկայացուցիչների պահպանման ծախսերի ֆինանսավորումը: Ծախսերը 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատվածին կգերազանցեն 5.4 մլն դրամով՝ պայմանավորված փոխարժեքների տարբերությամբ:

- **Հումանիտար ականազերծման և փորձագիտական ծառայություններ** ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել հաստատված վտանգավոր և կասկածելի վտանգավոր տարածքների կրճատում 60.000 քառ. մետրով, ականազերծել 50.000 քառ. մետր տարածքներ, ինչպես նաև իրազեկել չափահաս բնակիչներին և երեխաներին: 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվել է 317,6 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատվածից 21.4 մլն դրամով պակաս:
Տես աղյուսակ N 18:

ՀՀ Ոստիկանություն

Հայաստանի Հանրապետության 2022թ. պետական բյուջեի նախագծով ՀՀ ոստիկանության ընդհանուր հատկացումները կազմում են 66,585.6 մլն.դրամ, որը 2021թ.՝ 64,652.5 մլն դրամի համեմատությամբ աճել է 1,933.2 մլն դրամով, կամ 2.99 %-ով: Նախատեսվող հատկացումները հիմնականում վերագրվում են ընթացիկ ծախսերին՝ 62,099.9 մլն.դրամ, որը 2021 թվականի՝ 64,339.4 մլն.դրամի նկատմամբ նվազել է 2,239.6 մլն.դրամի չափով, կամ 3,48 %-ով, իսկ կապիտալ ծախսերը կազմել են 4,485.,8 մլն.դրամ, որը 2021 թվականի՝ 313.0 մլն.դրամի նկատմամբ աճել է 4,172.8 մլն.դրամի չափով:

Ոստիկանության ոլորտների՝ կազմակերպարավական գործունեության, ծառայությունների մատուցման, հասարակական անվտանգության ապահովման և իրավախախտումների դեմ պայքարի քաղաքականության մշակում, մոնիտորինգ և կառավարում ծրագրի գծով հատկացումները կազմում են 65,019.8 մլն.դրամ, որը 2021 թվականի՝ 63,086.6 մլն.դրամի համեմատությամբ աճել է 1,933.2 մլն.դրամով, կամ 3.06 %-ով: Ընթացիկ ծախսերի գծով հատկացումները կազմում են 60,533.9 մլն.դրամ, 2021 թվականի՝ 62,773.5 մլն.դրամի նկատմամբ նվազել է 2,239.6 մլն. դրամի չափով, կամ 3,57 %-ով, իսկ կապիտալ ծախսերը կազմել են 4,485.8 մլն. դրամ, որը 2021 թվականի՝ 313.0 մլն. դրամի նկատմամբ աճել է 4,172.8 մլն. դրամի չափով:

Ոստիկանության կրթական ծառայություններ ծրագրի գծով հատկացումները կազմում են 1,565.9 մլն. դրամ, որը պահպանել է 2021 թվականի հատկացումների մակարդակը: Տվյալ ծախսային ծրագրի իրականացումը, ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ 2022 թվականի ընթացքում նախատեսվում է ապահովել հետևյալ միջոցառումներով կատարվող հատկացումների հաշվին.

- «Բարձրագույն մասնագիտական կրթության ծառայություն» միջոցառման գծով՝ տարեկան 9200.7 մլն. դրամ (տվյալ ծրագրի՝ 58,8 %-ը, պահպանվելով 2021 թվականի մակարդակը),

- «Միջին մասնագիտական կրթության ծառայություն» միջոցառման գծով՝ 387.5 մլն. դրամ (տվյալ ծրագրի՝ 24,7 %-ը, պահպանվելով 2021 թվականի մակարդակը)
- «Նախնական մասնագիտական կրթության ծառայություն» միջոցառման գծով՝ 257.8 մլն. դրամ (տվյալ ծրագրի 16,5 %-ը, պահպանվելով 2021 թվականի մակարդակը):
Տես աղյուսակ N 19:

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով Ազգային անվտանգություն ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է հատկացնել 38,630.9 մլն դրամ կամ 7,604.9 մլն դրամով ավել 2021 թվականի պետական բյուջեի նկատմամբ՝ պայմանավորված ծառայության բնականոն գործունեության ապահովման անհրաժեշտությամբ:

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով Պետական պահպանության ապահովում ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է հատկացնել 4,038.1 մլն դրամ կամ 331.2 մլն դրամով ավել 2021 թվականի պետական բյուջեի նկատմամբ՝ պայմանավորված թափուր հաստիքների համալրմամբ և կապիտալ ծախսերի ավելացմամբ:

Տես աղյուսակ N 20:

ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ

ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է 19,675.3 մլն դրամի ծախսեր (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): Այս միջոցների շրջանակներում, 2022 թվականի պետական բյուջեով.

- **Պետական հատվածի արդիականացման** ծրագրի իրականացմանը նախատեսվում է հատկացնել 3,054.7 մլն դրամ՝ 2021թ. հաստատված 3,172.3 մլն դրամի դիմաց:
- **ՀՀ Վարչապետի լիազորությունների իրականացման ապահովում ծրագրի** գծով նախատեսվել է հատկացնել 1,915.7 մլն դրամ (առանց կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերի): Ծրագրի նպատակներից է աջակցել օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ներգրավմանը, ներդրողներին խորհրդատվության և աջակցության տրամադրմանը, օտարերկրյա ներդրումային ծրագրերին բաժնեմասնակցությանը, ՊՄԳ ոլորտի զարգացման խթանմանը, ՊՄԳ ծրագրերի զարգացման աջակցությանը:
- **Հանրային իրազեկում ծրագրի** համար նախատեսվում է հատկացնել 860.6 մլն դրամ՝ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 1,145.9 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերը նվազել են՝ 285.3 մլն դրամով, կամ 24.9 %-ով:
- **Հայաստան-Սփյուռք** գործակցության ծրագրի գծով հատկացումները 374.6 մլն դրամի չափով ուղղվելու են 7 միջոցառումների իրականացմանը:
Տես աղյուսակ N 21:

ՀՀ կադաստրի կոմիտե

Անշարժ գույքի պետական ռեգիստրի համակարգի գծով 2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսվում է 4,997.4 մլն դրամի ծախսեր (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը): Նշված գումարի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել անշարժ գույքի կադաստրի վարման բնագավառում պետական քաղաքականության իրականացում ծրագիրը: Ծրագրի նպատակն է անշարժ գույքի պետական միասնական կադաստրի համակարգի զարգացումը, պետության կողմից անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների ճանաչումը, երաշխավորումը և պաշտպանությունը: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ թվային տեղագրական

քարտեզների երկրատեղեկատվական համակարգի միջավայրում ստեղծման աշխատանքներ՝ Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզի Նոր Կյանք, Լուսառատ, Փոքր Վեդի և Տափերական համայնքների՝ շուրջ 4000 հա տարածքի, ժամանակակից պահանջներին բավարարող բազային ԱՏՀ-ի ստեղծման մասով:

Տես աղյուսակ N 22:

ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե

Քաղաքաշինության և ճարտարապետության բնագավառում պետական քաղաքականության իրականացում և կանոնակարգում ծրագրի շրջանակներում 2022 թվականի համար նախատեսվել է շուրջ 1,585.1 մլն դրամ (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը՝ 589,3 մլն դրամ): Ծրագրի շրջանակներում կշարունակվի ՀՀ Սյունիքի մարզի սահմանամերձ Գորիս համայնքի Շուռնուխ բնակավայրում բնակելի թաղամասի կառուցման աշխատանքները: Այն իր մեջ ընդգրկում է թաղամասի (թվով 13 բնակելի տների) արտաքին ինժեներական ցանցերի (ջրամատակարարման-ջրահեռացման), մաքրման կայանների, տարածքի ինժեներական նախապատրաստման, արտաքին լուսավորության աշխատանքները:

Տես աղյուսակ N 23:

Հանրային հեռարձակողի խորհուրդ

2022 թվականի պետական բյուջեի նախագծով Հանրային հեռարձակողի խորհրդի գծով նախատեսվում է 7,634.7 մլն դրամի ծախսեր (ներառյալ կառավարման ապարատի պահպանման ծախսերը)՝ ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով հաստատված 7,051.2 մլն դրամի դիմաց: Ծախսերն աճել են 583.5 մլն դրամով:

Տես աղյուսակ N 24:

.4.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԴԵՖԻՑԻՏԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐՆ ՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԸ

2022 թվականի պետական բյուջեի դեֆիցիտը ծրագրավորվել է ՀՆԱ-ի 3.1 %-ի չափով և կազմում է 243.0 մլրդ դրամ: Ընդ որում՝ բյուջետային դեֆիցիտի ֆինանսավորման համար միջոցների ներգրավումն իրականացվելու է ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին աղբյուրներից, համապատասխանաբար՝ 285.2 մլրդ դրամի և -42.2 մլրդ. դրամի չափով:

ՀՀ 2018-2022թթ. պետական բյուջեների դեֆիցիտի ֆինանսավորման աղբյուրները (մլն դրամ)

Ցուցանիշներ	2018թ. փաստ	2019թ. փաստ	2020թ. փաստ	2021թ. բյուջե	2022թ. կանխ.
Դեֆիցիտ-ընդամենը	105,392.4	63,947.9	333,991.7	341,414.6	242,992.0
Ներքին աղբյուրներ	69,364.0	(13,317.2)	359,378.9	138,686.6	285,164.4
Արտաքին աղբյուրներ	36,028.4	77,265.2	(25,387.1)	202,728.0	(42,172.4)

Պետական բյուջեի դեֆիցիտի հարաբերակցությունը ՀՆԱ-ի նկատմամբ 2022 թվականին կկազմի 3,1%:

Տես աղյուսակ N 5:

2022թ. պետական բյուջեի հիմքում դրված կանխատեսումների համաձայն՝ 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետական պարտքը կկազմի 4,509 մլրդ դրամ կամ ՀՆԱ-ի 64.1%-ը, իսկ 2022 թ. տարեվերջին այն կկազմի 4,991 մլրդ դրամ կամ ՀՆԱ-ի 63.4%-ը:

	առ 31.12.2020թ.	առ 31.12.2021թ.	առ 31.12.2022թ.
մլրդ դրամ			
ՀՀ պետական պարտք	4,164	4,509	4,991
արտաքին պետական պարտք	3,167	3,300	3,522
որից՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի պարտք	240	236	250
ներքին պետական պարտք	998	1,209	1,469
տոկոսներով ՀՆԱ-ի նկատմամբ			
ՀՀ պետական պարտք	67.4	64.1	63.4
արտաքին պետական պարտք	51.2	46.9	44.8
որից՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի պարտք	3.9	3.3	3.2
ներքին պետական պարտք	16.1	17.2	18.7

Ըստ կանխատեսումների՝ 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կառավարության պարտքը կկազմի 4,740 մլրդ դրամ կամ ՀՆԱ-ի 60.2 տոկոսը և 2021 թվականի տարեվերջի համեմատությամբ ՀՆԱ-ի նկատմամբ կնվազի 0.5 տոկոսային կետով:

	առ 31.12.2020թ.	առ 31.12.2021թ.	առ 31.12.2022թ.
ՀՀ կառավարության պարտք, մլրդ դրամ	3,924	4,274	4,740
ՀՀ կառավարության պարտք, % ՀՆԱ-ում	63.5	60.8	60.2

Նախատեսվում է 2021-2022 թվականներին կառավարության պարտքի կառուցվածքում ավելացնել ՀՀ դրամով տեղաբաշխված պետական գանձապետական պարտատոմսերի կշիռը, որն ըստ կանխատեսումների կկազմի համապատասխանաբար 2.9% և 2.8%: Կառավարության պարտքը կունենա հետևյալ կառուցվածքը.

	առ 31.12.2020թ.	առ 31.12.2021թ.	առ 31.12.2022թ.
Կառուցվածքն ըստ ռեզիդենտության, մլրդ դրամ			
ներքին պարտք	998	1,209	1,469
արտաքին պարտք	2,926	3,065	3,272
Կառուցվածքն ըստ գործիքակազմի, մլրդ դրամ			
արտաքին վարկեր և փոխառություններ	2,438	2,242	2,421
պետական գանձապետական պարտատոմսեր	959	1,168	1,428
արտարժույթային պետական պարտատոմսեր	523	860	887
արտաքին երաշխիքներ	4	4	4
ներքին երաշխիքներ	-	-	-
Արժույթային կառուցվածքը, մլրդ դրամ			
ՀՀ դրամով ներգրավված պարտք	959	1,168	1,428
արտարժույթով ներգրավված պարտք	2,965	3,106	3,312
Կառուցվածքն ըստ տոկոսադրույքի տեսակի, մլրդ դրամ			
լողացող տոկոսադրույքով	769	749	818
ֆիքսված տոկոսադրույքով	3,155	3,524	3,922

2022 թ. կառավարության պարտքի միջին կշռված տոկոսադրույքը կկազմի 5.0%, իսկ սպասարկման ծախսերը (տոկոսավճարներ) կկազմեն ՀՆԱ-ի 2.7%-ը:

	2020թ.	2021թ.	2022թ.
Կառավարության պարտքի սպասարկում (տոկոսավճար), մլրդ դրամ	164.7	185.5	214.4
%-ներով ՀՆԱ-ի նկատմամբ	2.7	2.6	2.7
Կառավարության պարտքի միջին կշռված տոկոսադրույք, %	4.3	4.6	5.0

2022 թվականին կառավարության պարտքի մարման և սպասարկման համար կպահանջվի 517.2 մլրդ դրամ, որից 302.8 մլրդ դրամը կկազմեն պարտքի գծով մարումները, իսկ 214.4 մլրդ դրամը՝ տոկոսավճարները:

մլրդ դրամ	մարում	սպասարկում	ընդամենը
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	176.0	129.4	304.1
Արտարժույթային պետական պարտատոմսեր	-	42.4	42.4
Արտաքին վարկեր	126.8	42.6	169.4
Ընդամենը	302.8	214.4	517.2